SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 552/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. zastúpenej Advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. B. F., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 NcC 301/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 315/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 310/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 304/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 313/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 311/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 321/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 24 NcC 334/2012 z 11. októbra 2012, sp. zn. 24 NcC 284/2012 z 11. októbra 2012 a sp. zn. 23 NcC 373/2012 z 11. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 4427/2013, Rvp 4595/2013, Rvp 4430/2013, Rvp 4583/2013, Rvp 4442/203, Rvp 4578/2013, Rvp 4444/2013, Rvp 4445/2013, Rvp 4582/2013, Rvp 4447/2013, Rvp 4580/2013, Rvp 4448/2013, Rvp 4540/2013, Rvp 4470/2013, Rvp 4600/2013, Rvp 4488/2013, Rvp 4584/2013, Rvp 4491/2013 a Rvp 7037/2013, Rvp 9192/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 4427/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 4. januára 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 NcC 301/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 315/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 310/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 304/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 313/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 311/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 23 NcC 321/2012 z 10. októbra 2012, sp. zn. 24 NcC 334/2012 z 11. októbra 2012, sp. zn. 24 NcC 284/2012 z 11. októbra 2012 a sp. zn. 23 NcC 373/2012 z 11. októbra 2012.

2. Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) žaloby, ktorými sa domáhala svojich nárokov na náhradu škody – nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, smerujúce proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ku vzniku škody malo podľa nej dôjsť kontinuálnym a zásadným zásahom do jej základných práv zo strany okresného súdu, najmä práva na poskytnutie súdnej ochrany v zákonom predpokladanej kvalite a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

3. Popisom procesných úkonov vykonaných v konaniach vedených pred okresným súdom, v ktorých tak na základe návrhu sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora, ako aj

žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií došlo zo strany okresného súdu k oneskorenému rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora a k oneskorenému udeleniu poverení na vykonanie exekúcií, sťažovateľka poukázala na to, že práve nesprávny úradný postup okresného súdu poznačený zbytočnými prieťahmi bol dôvodom podania jej žalôb o náhradu škody okresnému súdu, ktorý je zároveň podľa zákona súdom príslušným na prerokovanie a rozhodnutie týchto vecí.

4. Sťažovateľka v záujme ochrany svojho práva na spravodlivé konanie sformulovala v úvode podaných žalôb *„požiadavku na to, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Žiar nad Hronom sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkovi konania (námietka zaujatosti z objektívneho pohľadu)“*.

5. V rámci odôvodnenia svojich požiadaviek okrem iného poukázala na to, že *„Ak bol sám okresný súd ako štátny orgán škodcom v spore medzi žalobcom a štátom, tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcov rozhodoval predmetný spor“*, a ďalej na to, že *„Nerešpektovaním tejto premisy by došlo k negácii zásady nemo debet esse iudex in propria causa“*, a taktiež poukázala na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu.

6. Krajský súd napadnutými uzneseniami rozhodol tak, že nevylúčil všetkých sudcov okresného súdu z prerokúvania a rozhodovania vecí, ktoré sú vedené na okresnom súde a sú označené v úvode týchto sťažností.

7. Napadnuté uznesenia krajského súdu sú podľa sťažovateľky „nesprávne, zakladajúce zásah do... základných práv, konkrétne:

- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy... t. j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom;

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru..., t. j. práva na nestranný súd zriadený zákonom“.

8. Sťažovateľka poukazuje tiež na to, že objektívna skutočnosť spočívajúca v tom, že jej žaloby o náhradu škody spôsobenej rozhodovaním jednotlivých sudcov okresného súdu majú byť prerokované a rozhodnuté sudcami toho istého okresného súdu, ktorí majú medzi sebou *„minimálne kolegiálny a väčšina isto i priateľský vzťah“,* vyvoláva dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ktorí sa vzhľadom na dané okolnosti prípadu nemôžu javiť v očiach strán ako nezávislí.

9. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že Krajský súd v Trnave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Prešove dospeli vo viacerých svojich rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných veciach k opačnému právnemu záveru, ako krajský súd v napadnutých uzneseniach.

10. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší tieto rozhodnutia krajského súdu a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľka tiež žiadala, aby ústavný súd vydal dočasné opatrenie, ktorým rozhodne o odklade vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

11. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní

o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

12. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod spisovými značkami: Rvp 4427/2013, Rvp 4595/2013, Rvp 4430/2013, Rvp 4583/2013, Rvp 4442/203, Rvp 4578/2013, Rvp 4444/2013, Rvp 4445/2013, Rvp 4582/2013, Rvp 4447/2013, Rvp 4580/2013, Rvp 4448/2013, Rvp 4540/2013, Rvp 4470/2013, Rvp 4600/2013, Rvp 4488/2013, Rvp 4584/2013, Rvp 4491/2013, Rvp 7037/2013 a Rvp 9192/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky, okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode l výroku tohto uznesenia.

III.

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

16. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

17. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

21. Podstatou sťažností je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými krajský súd nevylúčil sudcov okresného súdu z prerokúvania a rozhodovania vo veciach sťažovateľkou iniciovaných súdnych konaní. Krajský súd tak rozhodol napriek tomu, že škoda, ktorú si sťažovateľka uplatnila v podaných žalobách, vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom toho istého okresného súdu.

22. Ústavný súd konštatuje, že prekážka prv začatého konania (litispendencia) bráni tomu, aby na ústavnom súde prebiehali dve konania, prípadne viac konaní v tej istej veci. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O prekážku litispendencie nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

23. Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14834/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 301/2012 z 10. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými pod sp. zn. Rvp 4427/2013 a sp. zn. Rvp 4595/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14826/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 315/2012 z 10. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4430/2013 a sp. zn. Rvp 4583/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn Rvp 14828/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 310/2012 z 10. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4442/2013 a sp. zn. Rvp 4578/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14833/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 304/2012 z 10. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťou vedenou na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4444/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14827/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 313/2012 z 10. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4445/2013 a sp. zn. Rvp 4582/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14832/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 311/2012 z 10. októbra 2012, ktorá je

totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4447/2013 a sp. zn. Rvp 4580/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14830/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 321/2012 z 10. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4448/2013 a sp. zn. Rvp 4540/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14831/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 24 NcC 334/2012 z 11. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4470/2013 a sp. zn. Rvp 4600/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14825/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 24 NcC 284/2012 z 11. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4488/2013 a sp. zn. Rvp 4584/2013.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 14829/2012 prebieha na ústavnom súde konanie o sťažnosti sťažovateľky doručenej 18. decembra 2012, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 373/2012 z 11. októbra 2012, ktorá je totožná so sťažnosťami vedenými na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 4491/2013, sp. zn. Rvp 7037/2013 a sp. zn. Rvp 9192/2013.

24. Ústavný súd konštatuje, že začatie konaní pod spisovými značkami: Rvp 14834/2012, Rvp 14826/2012, Rvp 14828/2012, Rvp 14833/2012, Rvp 14827/2012, Rvp 14832/2012, Rvp 14830/2012, Rvp 14831/2012, Rvp 14825/2012 a Rvp 14829/2012, bráni tomu, aby vo veci prebiehali súbežne konania vedené pod spisovými značkami:

Rvp 4427/2013, Rvp 4595/2013, Rvp 4430/2013, Rvp 4583/2013, Rvp 4442/203, Rvp 4578/2013, Rvp 4444/2013, Rvp 4445/2013, Rvp 4582/2013, Rvp 4447/2013, Rvp 4580/2013, Rvp 4448/2013, Rvp 4540/2013, Rvp 4470/2013, Rvp 4600/2013, Rvp 4488/2013, Rvp 4584/2013, Rvp 4491/2013, Rvp 7037/2013 a Rvp 9192/2013, a preto bolo potrebné sťažnosti sťažovateľky vedené pod uvedenými spisovými značkami odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

25. Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2013